ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 11.9.2019
COM(2019) 410 final

2019/0191 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τον καθορισμό της θέσης που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Γενικό Συμβούλιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) όσον αφορά την έκδοση απόφασης για την παράταση της απαλλαγής του ΠΟΕ η οποία επιτρέπει στις αναπτυσσόμενες χώρες μέλη να παρέχουν προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η παρούσα πρόταση αφορά την απόφαση για τον καθορισμό της θέσης που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στο Γενικό Συμβούλιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) όσον αφορά την προβλεπόμενη έκδοση απόφασης για την παράταση της απαλλαγής του ΠΟΕ η οποία επιτρέπει στις αναπτυσσόμενες χώρες μέλη να παρέχουν προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες.

2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

2.1. Συμφωνία του Μαρακές για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου

Η συμφωνία του Μαρακές για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου («συμφωνία ΠΟΕ») τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1995.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας.

2.2. Υπουργική συνδιάσκεψη και Γενικό Συμβούλιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου

Σύμφωνα με το άρθρο IV παράγραφος 1 της συμφωνίας ΠΟΕ, η υπουργική συνδιάσκεψη είναι αρμόδια για τη λήψη αποφάσεων επί όλων των θεμάτων τα οποία εντάσσονται στο πλαίσιο των πολυμερών εμπορικών συμφωνιών.

Σύμφωνα με το άρθρο IV παράγραφος 2 της εν λόγω συμφωνίας, στα διαστήματα μεταξύ των συνόδων της υπουργικής συνδιάσκεψης, τις αρμοδιότητές της αναλαμβάνει το Γενικό Συμβούλιο.

Σύμφωνα με το άρθρο IX παράγραφος 1 της εν λόγω συμφωνίας, ο ΠΟΕ λαμβάνει, κατά κανόνα, τις αποφάσεις με συναίνεση.

2.3. Η προβλεπόμενη πράξη του Γενικού Συμβουλίου του ΠΟΕ

Σύμφωνα με το άρθρο IX παράγραφος 3 της συμφωνίας ΠΟΕ, σε εξαιρετικές περιπτώσεις η υπουργική συνδιάσκεψη μπορεί να αποφασίζει την απαλλαγή μέλους από υποχρέωση που επιβάλλεται από την εν λόγω συμφωνία.

Κατόπιν αίτησης της Χιλής, της Κίνας, της Ινδίας, της Ταϊλάνδης και της Τουρκίας (οι «συνυποστηρικτές»), το Γενικό Συμβούλιο του ΠΟΕ πρόκειται να εκδώσει, σύμφωνα με το άρθρο IX παράγραφοι 3 και 4 της συμφωνίας ΠΟΕ, απόφαση για την παράταση της ισχύουσας απαλλαγής του ΠΟΕ η οποία επιτρέπει στις αναπτυσσόμενες χώρες μέλη να παρέχουν προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση σε λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες (η «προβλεπόμενη πράξη»).

Η ισχύουσα απαλλαγή για τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες έληξε στις 30 Ιουνίου 2019. Ως εκ τούτου, σκοπός της προβλεπόμενης πράξης είναι να παραταθεί η απαλλαγή από την 1η Ιουλίου 2019 έως τις 30 Ιουνίου 2029.

Η προβλεπόμενη πράξη θα καταστεί δεσμευτική για τα μέλη του ΠΟΕ σύμφωνα με το άρθρο IX παράγραφος 3 και το άρθρο II παράγραφος 2 της συμφωνίας ΠΟΕ, το οποίο προβλέπει τα εξής: «Οι συμφωνίες και οι συναφείς νομικές πράξεις που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα 1, 2 και 3 [...] αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας συμφωνίας και δεσμεύουν όλα τα μέρη».

3. ΘΕΣΗ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΕΙ ΕΞ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ

Οι συνυποστηρικτές ζήτησαν να παραταθεί η ισχύουσα απαλλαγή τους από τις υποχρεώσεις που υπέχουν έναντι του ΠΟΕ δυνάμει του άρθρου Ι παράγραφος 1 της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου του 1994 (GATT του 1994), ώστε να επιτραπεί στις αναπτυσσόμενες χώρες μέλη να παρέχουν προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση στα προϊόντα των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών, οι οποίες ορίζονται ως τέτοιες από τα Ηνωμένα Έθνη, χωρίς να απαιτείται η επέκταση των ίδιων δασμολογικών συντελεστών σε ομοειδή προϊόντα οποιουδήποτε άλλου μέλους από την 1η Ιουλίου 2019 έως την 30η Ιουνίου 2029.

Οι συνυποστηρικτές υπέβαλαν την αίτηση σύμφωνα με το άρθρο IX παράγραφοι 3 και 4 της συμφωνίας για τον ΠΟΕ. Αιτιολογούν το αίτημά τους με βάση τον ιδιαίτερα ευάλωτο χαρακτήρα των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών και τις ιδιαίτερες διαρθρωτικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι χώρες αυτές στην παγκόσμια οικονομία, καθώς και τη σημασία της βελτίωσης της αποτελεσματικής συμμετοχής τους στο πολυμερές εμπορικό σύστημα, με την παροχή στις εν λόγω χώρες ουσιαστικής πρόσβασης στην αγορά για τη στήριξη της διαφοροποίησης της παραγωγής τους και της εξαγωγικής βάσης τους.

Θα πρόκειται για τη δεύτερη παράταση της απαλλαγής για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών, η οποία χορηγήθηκε αρχικά στις 15 Ιουνίου 1999 έως τις 30 Ιουνίου 2009[1], και παρατάθηκε στις 27 Μαΐου 2009 έως τις 30 Ιουνίου 2019[2].

Η παράταση της εν λόγω απαλλαγής δεν αναμένεται ότι θα επηρεάσει αρνητικά ούτε την οικονομία της Ένωσης ούτε τις εμπορικές σχέσεις με τους δικαιούχους της απαλλαγής αυτής. Η Ένωση παρέχει στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες πλήρη και χωρίς δασμούς και ποσοστώσεις πρόσβαση μέσω της πρωτοβουλίας της «Όλα εκτός από όπλα» και υποστηρίζει παράλληλα τις προσπάθειες άλλων μελών του ΠΟΕ, συμπεριλαμβανομένων των αναπτυσσόμενων χωρών, για την παροχή προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες. Η Ένωση θεωρεί επίσης ότι είναι απαραίτητη μια νομική πράξη για να επιτραπεί στις αναπτυσσόμενες χώρες να παρέχουν τέτοια προτιμησιακή μεταχείριση, δεδομένου ότι η ρήτρα εξουσιοδότησης του ΠΟΕ παρέχει τη δυνατότητα αυτή μόνο στις ανεπτυγμένες χώρες μέλη. Ως εκ τούτου, η θέση που πρέπει να λάβει η Ένωση στο Γενικό Συμβούλιο θα πρέπει να είναι υπέρ της παράτασης της απαλλαγής.

4. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

4.1. Διαδικαστική νομική βάση

4.1.1. Αρχές

Το άρθρο 218 παράγραφος 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει την έκδοση αποφάσεων για τον καθορισμό «των θέσεων που θα πρέπει να ληφθούν, εξ ονόματος της Ένωσης, σε όργανο που συνιστάται από δεδομένη συμφωνία, όταν το εν λόγω όργανο καλείται να θεσπίσει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα, με εξαίρεση τις πράξεις που συμπληρώνουν ή τροποποιούν το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας.»

Η έννοια των «πράξεων που παράγουν έννομα αποτελέσματα» περιλαμβάνει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα δυνάμει των κανόνων του διεθνούς δικαίου που διέπουν το εν λόγω όργανο. Περιλαμβάνει επίσης πράξεις που δεν έχουν δεσμευτική ισχύ βάσει του

[1] WT/L/304.
[2] WT/L/759.

διεθνούς δικαίου, αλλά «επηρεάζουν με καθοριστικό τρόπο το περιεχόμενο των ρυθμίσεων που θεσπίζει ο νομοθέτης της Ένωσης»[3].

4.1.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Το Γενικό Συμβούλιο του ΠΟΕ είναι το όργανο που έχει συσταθεί με συμφωνία, και συγκεκριμένα τη συμφωνία ΠΟΕ.

Η πράξη την οποία καλείται να εκδώσει το Γενικό Συμβούλιο είναι πράξη που παράγει έννομα αποτελέσματα. Η προβλεπόμενη πράξη θα είναι δεσμευτική βάσει του διεθνούς δικαίου σύμφωνα με το άρθρο ΙΙ παράγραφος 2 και το άρθρο ΙΧ παράγραφος 3 της συμφωνίας ΠΟΕ.

Η προβλεπόμενη πράξη δεν συμπληρώνει ούτε τροποποιεί το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας.

Συνεπώς, η διαδικαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

4.2. Ουσιαστική νομική βάση

4.2.1. Αρχές

Η ουσιαστική νομική βάση για την έκδοση απόφασης βάσει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ εξαρτάται πρωτίστως από τον στόχο και το περιεχόμενο της προβλεπόμενης πράξης για την οποία λαμβάνεται θέση εξ ονόματος της Ένωσης. Εάν η προβλεπόμενη πράξη επιδιώκει διττό σκοπό ή έχει δύο συνιστώσες και εάν ένας από τους σκοπούς ή μία από τις συνιστώσες μπορεί να χαρακτηριστεί κύριος ή κύρια, ενώ ο άλλος ή η άλλη έχει απλώς παρεπόμενο χαρακτήρα, η απόφαση δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ πρέπει να στηρίζεται σε μία και μόνο ουσιαστική νομική βάση, δηλαδή εκείνη που επιβάλλει ο κύριος ή πρωτεύων σκοπός ή συνιστώσα.

4.2.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Ο κύριος στόχος και το περιεχόμενο της προβλεπόμενης πράξης αφορούν την κοινή εμπορική πολιτική.

Ως εκ τούτου, η ουσιαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 207 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ.

4.3. Συμπέρασμα

Η νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης είναι το άρθρο 207 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο της ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

5. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Δεδομένου ότι η πράξη του Γενικού Συμβουλίου του ΠΟΕ θα εφαρμόσει τις διατάξεις της συμφωνίας ΠΟΕ όσον αφορά τις απαλλαγές, είναι σκόπιμο να δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης μετά την έκδοσή της.

[3] Απόφαση του Δικαστηρίου, της 7ης Οκτωβρίου 2014, Γερμανία κατά Συμβουλίου, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, σκέψεις 61 έως 64.

2019/0191 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τον καθορισμό της θέσης που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Γενικό Συμβούλιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) όσον αφορά την έκδοση απόφασης για την παράταση της απαλλαγής του ΠΟΕ η οποία επιτρέπει στις αναπτυσσόμενες χώρες μέλη να παρέχουν προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 207 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η συμφωνία του Μαρακές για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου («συμφωνία ΠΟΕ») τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1995.

(2) Σύμφωνα με το άρθρο ΙΙ παράγραφος 2 της συμφωνίας ΠΟΕ, «[ο]ι συμφωνίες και οι συναφείς νομικές πράξεις που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα 1, 2 και 3 («πολυμερείς εμπορικές συμφωνίες») αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας συμφωνίας και δεσμεύουν όλα τα μέρη».

(3) Σύμφωνα με το άρθρο ΙΧ παράγραφος 3 της συμφωνίας ΠΟΕ, σε εξαιρετικές περιπτώσεις η υπουργική συνδιάσκεψη μπορεί να αποφασίζει την απαλλαγή μέλους από υποχρέωση που επιβάλλεται από την εν λόγω συμφωνία ή από οποιαδήποτε πολυμερή εμπορική συμφωνία.

(4) Στο άρθρο ΙΧ παράγραφοι 3 και 4 της συμφωνίας ΠΟΕ καθορίζονται οι διαδικασίες για τη χορήγηση απαλλαγών όσον αφορά τις πολυμερείς εμπορικές συμφωνίες στο παράρτημα 1Α ή 1Β ή 1Γ της συμφωνίας ΠΟΕ και τα παραρτήματά τους.

(5) Σύμφωνα με το άρθρο ΙV παράγραφος 1 της συμφωνίας ΠΟΕ, η υπουργική συνδιάσκεψη είναι αρμόδια για τη λήψη αποφάσεων επί όλων των θεμάτων τα οποία εντάσσονται στο πλαίσιο των πολυμερών εμπορικών συμφωνιών.

(6) Σύμφωνα με το άρθρο ΙV παράγραφος 2 της συμφωνίας ΠΟΕ, στα διαστήματα μεταξύ των συνόδων της υπουργικής συνδιάσκεψης του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου («ΠΟΕ»), τις αρμοδιότητές της αναλαμβάνει το Γενικό Συμβούλιο του ΠΟΕ. Σύμφωνα με το άρθρο ΙΧ παράγραφος 1 της συμφωνίας ΠΟΕ, ο ΠΟΕ λαμβάνει, κατά κανόνα, τις αποφάσεις με συναίνεση.

(7) Στις 15 Ιουνίου 1999 τα μέλη του ΠΟΕ χορήγησαν απαλλαγή από τις υποχρεώσεις δυνάμει του άρθρου Ι παράγραφος 1 της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου του 1994 (GATT του 1994), στον βαθμό που αυτό ήταν αναγκαίο για να επιτραπεί στις αναπτυσσόμενες χώρες μέλη να παράσχουν προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση στα προϊόντα των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών, οι οποίες ορίζονται ως τέτοιες από τα Ηνωμένα Έθνη, χωρίς να απαιτείται η επέκταση των ίδιων

δασμολογικών συντελεστών σε ομοειδή προϊόντα οποιουδήποτε άλλου μέλους έως τις 30 Ιουνίου 2009. Στις 27 Μαΐου 2009 τα μέλη του ΠΟΕ ανανέωσαν την απαλλαγή από την 1η Ιουλίου 2009 έως τις 30 Ιουνίου 2019.

(8) Σύμφωνα με το άρθρο IX παράγραφοι 3 και 4 της συμφωνίας του ΠΟΕ, η Χιλή, η Κίνα, η Ινδία, η Ταϊλάνδη και η Τουρκία (οι «συνυποστηρικτές») υπέβαλαν αίτηση στο Γενικό Συμβούλιο με την οποία ζητούσαν να λάβει απόφαση για παράταση της ισχύουσας απαλλαγής του ΠΟΕ, ώστε να επιτραπεί στις αναπτυσσόμενες χώρες μέλη να παρέχουν προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση σε προϊόντα των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών από την 1η Ιουλίου 2019 έως τις 30 Ιουνίου 2029.

(9) Οι συνυποστηρικτές αιτιολογούν το αίτημά τους με βάση τον ιδιαίτερα ευάλωτο χαρακτήρα των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών και τις ιδιαίτερες διαρθρωτικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι χώρες αυτές στην παγκόσμια οικονομία, καθώς και τη σημασία της βελτίωσης της αποτελεσματικής συμμετοχής τους στο πολυμερές εμπορικό σύστημα, με την παροχή στις εν λόγω χώρες ουσιαστικής πρόσβασης στην αγορά για τη στήριξη της διαφοροποίησης της παραγωγής τους και της εξαγωγικής βάσης τους.

(10) Η παράταση της εν λόγω απαλλαγής δεν αναμένεται ότι θα επηρεάσει αρνητικά ούτε την οικονομία της Ένωσης ούτε τις εμπορικές σχέσεις της με τους δικαιούχους της απαλλαγής αυτής. Επιπλέον, η Ένωση παρέχει στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες πρόσβαση στην αγορά χωρίς δασμούς και ποσοστώσεις στο πλαίσιο του προγράμματος «Όλα εκτός από όπλα» και υποστηρίζει παράλληλα τις προσπάθειες άλλων μελών του ΠΟΕ για την παροχή προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες.

(11) Είναι σκόπιμο να καθοριστεί η θέση που πρέπει να ληφθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξ ονόματος της Ένωσης στο Γενικό Συμβούλιο του ΠΟΕ για τη στήριξη της αίτησης των συνυποστηρικτών να παραταθεί η απαλλαγή σύμφωνα με το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι η παράταση της απαλλαγής θα είναι δεσμευτική για τα μέλη του ΠΟΕ,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η θέση που πρέπει να λάβει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξ ονόματος της Ένωσης στο Γενικό Συμβούλιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου είναι να στηρίξει την παράταση της απαλλαγής του ΠΟΕ η οποία επιτρέπει στις αναπτυσσόμενες χώρες μέλη να παρέχουν προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση σε προϊόντα καταγωγής λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών από την 1η Ιουλίου 2019 έως τις 30 Ιουνίου 2029.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Επιτροπή.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος